

ROBERT KAJANUS
ORKESTERINJOHTAJA
SÄVELTÄJÄ, PROFESSORI
(1856-1933)
COLL. 96

Robert Kajanus perusti Helsingin Orkesteriyhdistyksen 1882 ja toimi sen johtajana aina vuoteen 1933. Orkesteriyhdistys tunnettiin vuodesta 1895 Helsingin Filharmonisena seurana ja vuodesta 1914 Helsingin Kaupunginorkesterina.

Vuonna 1885 Kajanus oli perustamassa orkesterikoulua ja toimi sen johtajana vuoteen 1914. Helsingin yliopiston musiikinopettajana hän toimi 1897-1926.

Kajanus teki laajalti tunnetuksi suomalaista säveltaidetta ja loi siten perustan Jean Sibeliuksen kansainväliselle kuuluisuudelle.

Kajanusta pidetään kansallisromantiikan ensimmäisenä edustajana Suomessa. Hänen sävellystuotantaan ovat mm. sinfoninen runoelma AINO (1885), orkesterirunoelma KULLERVON KUOLEMA (1880) sekä kaksi SUOMALAISTA RAPSODIAA (1881,1886)

Arkisto sisältää pääasiassa hänen kirjeenvaihtoaan, mutta myös toimintaan liittyviä asiakirjoja, kuten Helsingin kaupunginorkesterin sekä orkesterikoulun.

Arkisto sisältää myös jonkin verran Kajanuksen lähisukulaisten (mm. Ella, Kai ja Johannes Kajanuksen) aineistoa sekä muutamien sen ajan musiikki ihmisten.

03.03.1996/Nina Vahtera

ROBERT KAJANUS
ORKESTERINJOHTAJA
SÄVELTÄJÄ, PROFESSORI
(1856-1933)
COLL. 96

BIOGRAPHICA

SIGNUM

- Ansioluettelo ja sävellykset (kopio)
- Henkilötiedot ja käydyt koulut
- Ilmoitus Tuutarin VPK:n kunniajäsenyydestä 1905
- Konsertti-sopimus 1922
- Luettelo kaupungeista joissa Kajanus oli ollut johtamassa orkestereita 1878-1900
- Nimitys yliopiston musiikinopettajan virkaan 1897
- Passi 1925
- Professoriksi nimitystodistus 1908 pöytäkirjat liitteineen
- Sukuselvitys vuodelta 1934
- Työsopimus Helsingin kaupunginorkesterin johtajanvirasta 1919-1920
- Viisumeita 1902-1919 (2 kpl)
- Virkatodistus eläkettä varten 1914
- Robert Kajanuksen hautajaisiin liityvää aineistoa. (mm. hautatodistus, hautajaisohjelmisto, muisto-
adresseja, muistopuheita. Surunvalittelukirjeet ja -sähkeet ks. Ella Kajanukselle saapuneista kirjeistä.)

Coll.96.1

KIRJEENVAIHTO

Coll.96.2
Coll.96.3
Coll.96.4
Coll.96.5
Coll.96.6
Coll.96.14

SÄVELLYKSIÄ (käsikirjoituksina, ellei toisin mainittu)

- Melodie (1876). Viulu ja piano.
- Melodie (1877). Viulu ja piano.
- Till broder Herman vid fyllda 50 år (1902). Sekakuoro.
- Valse-Miniature/ Valsetti (till El 1913). Piano.
- Obbnäs-Polska (1915). Piano.

Coll.96.7

- Sinfonietta (painate vuodelta 1924)
- Moment triste (1917). Piano.
- Menuet Rococo (till Selma på 60-års dagen 1920).
Viulu ja piano.
- Menuet ancien (till Selma på 70-års dagen 1930).
Viulu ja piano.
- Ronde courante (1931)
- Aus meinen grossen Schmerzen/ Mun lempen' kaiho karmas
(Sanat: H. Heine)
- Dedication/ Pikku valssi. Piano.
- Den långe dagen/ Flyg ej undran (sanat: J.L. Runeberg).
Laulu ja piano.
- Valtakunnan marssi (Sanat: Eino Leino). Mieskuoro.
- Wiipurin V.P.K:n marssi. Kuoropartituuri.
- Vegesacks marsch fr. 1808 (R. Kajanuksen sovitus).
Piano.
- Sävelaiheita

KONSEPTIT

Käsikirjoituksia:

- Kehoitus Helsingin konserttitalon hyväksi
- Kirjoituksia lehtiin
(mm. Uuteen Suomeen ja Dansk aftoniin)
- Konserttiohjelmistoja ja suunnitelmia
- Musiikin historiaa koskeva kirjoitus
- Puheita yksityshenkilöille
(mm. Armas Järnefeltille ja Sibeliukselle)
- Puheita eri tilaisuuksissa
(mm. Laulumiesten 15.vuotisjuhlassa sekä
Säveltaiteilijain liiton vuosijuhlissa)
- Puheita Orkesterille
- Puheita ja runoja R. Kajanukselle mm. syntymäpäivinä
- Kajanuksen kirjoittamia runoja (mm. Jean Sibeliuksen
50.vuotispäivänä)
- Saksankielisiä kirjoituksia: Toscanini, Die Ratten ja
Das verrückte Fagott.
- Sääntö/ sopimus konsepteja
- Todistus konsepteja eri henkilöille 1898-1931
(joissakin ei vuosi merkintää)

Coll.96.8

Muistiinpanoja:

- Muistikirjoja (3 kpl)
- Muistiinpanoja mm. puheisiin
- Muistiinpanoja mm. orkesterin kokoonpanoja
- Suomen lähetystöstä Pariisissa 1919

Muu muistiinpanomateriaali:

- Luettelo Kajanuksen nuoteista ja sävellyksistä

KAJANUKSEN TOIMINTAAN LIITTYVÄT ASIAKIRJAT

Raha-asiat:

- Henkilökohtaisia kuitteja / maksutodistuksia 1894-1925 (18 kpl)
- Keräyslista Pariisin maailmannäyttelyä varten 1900
- Kuitteja Pariisin matkalta 1900 (135 kpl)
- Kuitteja Ylioppilaskunnan laulajille / Akademiska sångföreningen 1900 (10 kpl)
- Lainapapereita 1889-1913 (3 kpl)
- Orkesteriyhdistyksen palovakuutussopimus 1890
- Päättös eläkkeestä 1932
- Suomalaisen ooppera osakeyhtiön osakekirja 1920
- Valtiokonttorin maksukuponki
- Vekseleiden maksuilmoituksia 1904-1911 (7 kpl)
- Velkahaaste 1913

Coll.96.9

Pöytäkirjoja:

- Ote Helsingin kaupungin maistraatin pöytäkirjasta 1859
- Ote Helsingin kaupungin musiikkilautakunnan kokouspöytäkirjasta 1932
- Otteita Helsingin kaupunginvaltuuston kokousten pöytäkirjoista 1909-1912 (4 kpl)
- Pöytäkirja Helsingin filharmonisenseuran kokouksesta 1905-1909 (2kpl)
- Pöytäkirja "Lallukan taiteilijakodin" perustamisesta 1924 liitteenä sääntöehdotus

Muita asiapapereita:

- Alfred Kordelinin säätiöön liittyvää
- Avioehtosopimus Helena Sofia Stigelin kanssa 1917
- Avioeropöytäkirjat Lilli Kajanuksesta liitteineen
- Helsingin filharmonisenseura 1895-1913 (mm. sopimuksia)
- Helsingin kaupungin musiikkilautakunta 1917-1922
- Helsingin kaupunginorkesteri
- Helsingin Yliopiston musiikkiasioita
- Ooppera (mm. kirjekopio Valtioneuvostolle sekä vuosikertomus 1923-1924)
- Orkesterikoulu
- Perunkirjoitus pöytäkirjat liitteineen 1933
- Rafael Ahströmmen rahastoon liittyvää
- "Sotamarssin" myyntisopimus 1903
- Suomen ooppera Oy:n vuosikatsaus 1919-1920
- Suomen säveltaiteilijain liitto (mm. sääntöjä ja kirjekopioita)
- Sopimus ? venäjäksi 1902
- Säveltaidetta varten asetetun valtion asiantuntija-lautakunta 1913-1927 (mm. valtioneuvoston lausuntoja)
- Teoston / Säveltäjain tekijänoikeustoimiston sääntöehdotus

LEHTILEIKKEET JA PAINATTEET

- Erihenkilöiden hautajaisohjelmistoja 1926-1952 (3 kpl) **Coll.96.10**
- Kalevalaseuran kirjasia 1917-1920 (3 kpl)
- Karlsbadin kartta
- Kirja johon on koottu konserttiohjelmistoja 1909-1910
- Konserttiohjelmakirjasia 1921-1929 (10 kpl)
- Konserttiohjelmalehtisiä 1877-1927 (71 kpl)
- Kutsukortteja/ Menuja 1882-1929 (5 kpl)
- Lehtileikkeitä (mm. Akseli Gallen-Kallelasta)
- Lehtileikkeitä R. Kajanuksesta
(mm. 70-vuotispäivän ilmoituksia)
- Lehtiä joissa on muistokirjoituksia R. Kajanuksesta
- Musikern-lehtiä 1926-1933 (5kpl)
- Musiikkilehtisiä 1893-1926 (3 kpl)
- Muusikeri lehtiä 1932-1933 (3 kpl)
- Painettuja sopimus kirjeitä (Stim)
- Pääsylippuja (5 kpl)
- Runoja ja sanoituksia

Kirjasia:

- Die Musik in Finnland 1900 **Coll.96.11**
- Skandinaviska välgörehetsföreningen
i St. Petersburg 1877-1902
- En modern fransk konstnär: Georges Migot 1923
- Kalevalatalo, Suomalaisen kulttuuritutkimuksen
ahjo ja ohjelma 1921
- Pittoreskt Universum eller taflor ur hela den
kända verlden 1839
- Pro Helsingfors 1918
- Suomalaisen teatteri oy:n säännöt 1898
- Svensk tidskrift för musikforskning 1933

Nuottikirjoja:

- 7 sånger af Runeberg i musik satta af Jean Sibelius
- Concertos de violon
- Fantaisie brillante
- Me nuoriso Suomen, me riennämme nyt.... (Jean Sibelius)
- P.Rode 24 caprices
- Tre Divertimento
- Två Visor

Nuottikirjan sivuja:

- Den lilla vaggvisan
- Sotamarssi

VALOKUVIA

- valokuvasuurennoksia 2 kpl **Coll.96.12**
- valokuvia 39 kpl

MUU MATERIAALI

- Onnittelukirja R. Kajanuksen 70-vuotispäivälle
 - Kehystetty muistolaatta
 - 2 kpl R. Kajanuksen piirtämää pientä piirrosta
 - Valettu Kajanus-rintakuva
 - Kirjekuoret saapuneista kirjeistä (153 kpl)
- (Käyttöehto: Vain työhuonelainaksi)**

Coll.96.13

Coll.96.14

MUIDEN HENKILÖIDEN AINEISTOA

BIOGRAPHICA

- Johannes Kajanuksen koulutodistuksia 1899-1896 (4 kpl)
- H. Nisosen (1899) ja Knut Wennströmmen (1895) kirjoittamat todistukset J.F. Olliselle
- Kai Kajanuksen ja Isotta Klingen vihkitodistus 1945
- Dondererin todistus 1897 (München)
- Sahlbergin suvun sukututkimus 1947

Coll.96.15

KIRJEENVAIHTO

Coll.96.15

Coll.96.16

ASIAKIRJAT

- Ella Kajanuksen palovakuutuskirja 1940, osakekirja 1920, osuustodistuksia 1934-1939 (2 kpl) ja laskelma
- Hugo Alfvénin 50-vuotispäivälahjaa koskeva keräyslista (käyttämätön)
- Jean Sibeliuksen 50-vuotispäivän kunniaksi muistorahaa koskeva tilauslista (käyttämätön)
- Johannes Kajanuksen kuitteja ja laskuja 1917
- Kai Kajanuksen anomus valuuttaa varten 1948 liitteenä Lauri Ahon, Roger Lindbergin ja V.V. Kolhon suosituskirjeet
- Kai Kajanuksen kuitteja 1937-1948 (8 kpl)
- Kai Kajanuksen pankkikirjoja 1936-1945 (2 kpl)

KONSEPTIT

Runoja ja laulujen sanoituksia:

- E.B. till Edvard Fazer
- Eino Leino: Mykkä laulaja (kopio ?)
Polyteknikkojen marssi (suomennos)
- Matti Kurikka: Suako voisin olla lempimättä ..
- Ropet av Ruben G:son Berg
- Selma Kajanus Ella Kajanuksen syntymäpäiville 1917
- Yrjö Eränen: Tuvan seinällä tuulikannel
- Kirjoittaja tuntematon:
Αἰα βῖου
Aino (alla merkintä M.T. 23.1.1890)
Andromeda
Hästens barn
När dunkel skymning söfver

Muita käsikirjoituksia:

- Arvosteluja Oili Siikaniemen ja Arvo Hannikaisen konserteista 1922 (kirj. tuntematon)
- H. Pudorin kirjoitus Aino Achtésta
- Jan Kajanuksen lapsena 1946 tekemä päiväkirja
- Jean Sibeliuksen kunnialahjaa koskeva paperi 1925
- Kai ? Kajanuksen lukujärjestys
- K.F. Waseniuksen kirjoitus R. Kajanuksesta
(Ur "Veckans Krönika" för den 1 december 1906)
- Kirjoitus R. Kajanuksesta (saksaksi/ kirj. tuntematon)
- Lepo Laurilan (?) kirja korjauksia
(Käsittellee mm. R. Kajanusta sekä Schneevoigtia)
- Ueber den Geist in der Musik (kirj. tuntematon)
- Valkoinen lippu (Vapaasti suom. J.Sn.)

Piirroksset:

- Akseli Gallen-Kallelan kankaalle tekemä piirros
Ella Kajanukselle jouluna 1928
- Anja ja Jan Kajanuksen piirustuksia (mm. isälle)
- Ella Sahlbergin vuodelta 1893
- H. Veerhus ? 1954
- Tekijä tuntematon (2 kpl)

Coll.96.14

LEHTILEIKKEET JA PAINATTEET

- Lehtileikkeitä ja painettuja kuvia
- Sekalaisia painatteita (mm. Säästäjien lehti 1951)
- Luonto tieteen valossa (Gallen-Kallelan piirustuksia)
- Tyhjiä postikortteja (5 kpl)

VALOKUVIA

- passikuvien tyyppisiä kuvia lapsista 44 kpl
(Jan ja Anja Kajanuksesta?)
- valokuvia 5 kpl Kai Kajanuksen viulusta
- valokuvia 19 kpl (mm. kirkosta, armeijasta ja lapsista)